

"פרבדה"

זויה צ'רקסקי במוזיאון ישראל

תערוכת יחיד ראשונה במוזיאון ישראל לאמנית זויה צ'רקסקי, אשר תעסוק בחוויית העלייה לארץ מרוסיה בשנות ה-90 - נושא שאמנם דובר ונחקר במהלך השנים, אך רק כעת, בפעם הראשונה, יעמוד במרכז של תערוכת אמנות גדולה. בחוש ההומור המאפיין אותה, שמלווה גם בגוון פרובוקטיבי ומערער מוסכמות, עוסקת צ'רקסקי בסטריאוטיפים של בני הארץ על הרוסים ולהפך, בחוויית הקליטה בארץ ובגעגועים לרוסיה. כך מובילה אותנו האמנית לתוך עולמם של עולי רוסיה, נותנת ביטוי ליחסם לתרבות הישראלית ולזו הרוסית שהשאירו מאחור ומציגה מראה אל מול החברה הישראלית. העלייה מרוסיה של שנות התשעים, שהחלה ב-1991 עם התפרקות ברית המועצות, מנתה עד שנת 2000 כמיליון איש. בפני העולים

החדשים עמדו אתגרים לא פשוטים, בין אם מול הממסד הדתי בארץ ובין אם מול יחסה של האוכלוסייה המקומית, שלא תמיד קיבלה אותם בזרועות פתוחות. מוזיאון ישראל מזמין אתכם להיחשף לחוויית העלייה וההתאקלמות בארץ דרך עיניה של צ'רקסקי, שעלתה לארץ עם משפחתה מאוקראינה כנערה בשנת 1991. בעזרת גוף עבודות עשיר המורכב מצוירים ורישומים רבים עליהם עבדה בשמונה השנים האחרונות, צ'רקסקי עוסקת בהתמודדות של העולים עם קשיי הקליטה ובהווי חייהם, החל מלימוד השפה העברית דרך המפגשים הטעונים עם הישראלים, בדיקת הכשרות בבית העולים שעברו גיור ועד הגעגועים למקום ממנו באו - ברית המועצות וימי סוף המשטר הקומוניסטי

בשנות השמונים.

ציוריה ורישומיה של צ'רקסקי מבטאים ראייה נוקבת וישירה על הימים ההם ועל המציאות של היום, עם האתוס הישראלי-ציוני ועל ההבטחה הסובייטית לעולם טוב יותר. מיצירות רבות עולה השאלה הקשה: האם הבית החדש שאליו הגיעו העולים אכן טוב יותר מהבית אותו עזבו?

היצירות אשר יוצגו בתערוכה הקרובה ימשיכו את הקו הכנה והלא מתפשר שבו נוהגת לנקוט צ'רקסקי בעבודותיה, קו שנע בין ההומוריסטי והגרוטסקי לרציני ולמעמיק, כאשר הפעם היא שמה לנגד עיניה את חוויית העלייה מבריה"מ של שנות התשעים.

התערוכה, "פרבדה" נקראת על שם העיתון הרשמי של המפלגה

הקומוניסטית שפעל בברית המועצות. פירוש המילה "פרבדה" היא "אמת" ברוסית, אך למרות השם השואף לכנות מוחלטת, ההפך היה הנכון. העיתון לא שיקף את החדשות כפי שהן, אלא תיאר מציאות אידיאלית ומופרכת של המצב הקשה שהיה קיים במדינה. היום כנראה היינו קוראים לכך "פייק ניוז". ציוריה של זויה מבקשים לעשות בדיוק את ההיפך: להראות אמת. אמת לא פשוטה, מצחיקה ועצובה, טרגית וקומית, של דור של אנשים שהגיעו לארץ בשנות ה-90, בעלייה הגדולה ביותר בתולדות מדינת ישראל.

אוצר: ד"ר אמיתי מנדלסון

Pravda

Zoya Cherkassky

This exhibition presents Zoya Cherkassky's Realist paintings, focusing on the massive Russian immigration of the 1990s and the frictions between the new immigrants and Israeli society. The works - oils and works on paper from 2009 until today - deal with the artist's personal recollections (she arrived in Israel from Kiev, Ukraine, in 1991, aged fourteen) and the collective experience of the Russian immigrants who came during that period. With her trademark acerbic humor and caricaturesque style she depicts the trials of absorption, the charged encounters with Israelis, and the stereotypes that govern everybody's thoughts. Is the immigrants' new national home better than the one they left behind? Zoya's

works shatter all our myths: both Zionism and Communism failed to keep their promise of a better world.

The one-million strong immigration, beginning in the early 1990s, was primarily motivated by economic considerations triggered by the chaos that followed the dissolution of the Soviet Union. The challenges faced by the new immigrants included fighting for their Jewish identity (especially vis a vis the religious establishment) and struggling with entrenched Zionist and Israeli ideals. Some experienced alienation or even humiliation, and as a result - or independently - developed a patronizing approach towards the local population and its culture. The works shown here reflect a

range of issues the immigrants had to contend with in trying to integrate: learning Hebrew, meeting kashrut standards, undergoing circumcision at an advanced age, and more. Several of the works tackle some of the bluntest Israeli and Russian stereotypes, such as that of the Russian prostitute or the Mizrahi thug. Others express a longing for the last days of the communist era and are steeped in nostalgia while retaining a clear and perspicuous vision of reality.

Pravda ("truth" in Russian) was the name of the Communist party's official newspaper in the former Soviet Union. Rather than reporting the truth, however, Pravda served to disseminate

the party's lies about reality and its idyllic representation of what were harsh and miserable times. Zoya's art aims to do the exact opposite: speak the truth - the complex, funny, poignant truth - about the people who formed the greatest wave of immigration ever to reach this land.

Curator: Dr. Amitai Mendelsohn

